

MUUD KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE KORRALDATAVAD SOTSIAALTEENUSED

JUHEND

Statistilise aruande „**Muud kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatavad sotsiaalteenused**“ esitavad kõik kohaliku omavalitsuse üksused, kus on korraldatud sotsiaalteenuste osutamine ja mille rahastamisel osaleb üldjuhul kohaliku omavalitsuse üksus ning mille kohta ei koguta statistilist aruandlust käesoleva aruande aluseks oleva määrusega kehtestatud teiste aruandevormidega.

Teenuse osutajateks on eelkõige kohaliku omavalitsuse üksuse hallatavad asutused (sotsiaalkeskused, päevakeskused jt), samuti eraõiguslikud juriidilised isikud, füüsilisest isikust ettevõtjad jt.

NB!

Siin ei esitata andmeid kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatavate sotsiaalteenuste kohta, mida on üksikasjalikult kirjeldatud sotsiaalhoolekande seaduses ning mille kohta esitatakse statistilised aruanded teiste sotsiaalkaitseministri määrusega kehtestatud vormide kohaselt.

Asutused, kes osutavad lisaks muudele kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatavatele sotsiaalteenustele ka teisi teenuseid (näiteks asenduskoduteenust, erihoolekandeteenust, varjupaigateenust, turvakoduteenust või väljaspool kodu osutatavat üldhooldusteenust), täidavad sarnselt varasemaga lisaks ka H-veebi aruandluskeskkonnas **hoolekandeaasutuse koondaruande**, mis sisaldab kõikide asutuses osatavate sotsiaalteenuste kulutusi.

Asutused, kes ei osuta lisaks muudele kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatavatele sotsiaalteenustele teiste aruandevormidega kogutavaid sotsiaalteenuseid, hoolekandeaasutuse aruannet ei täida ning neil on kohustus esitada aruanne vaid antud teenuse vormi järgi.

Tabel 1. Sotsiaalteenuste saajad vanuserühmade järgi (aruandeaasta jooksul)

Tabeli täitmisel tuleb erinevate teenuste ja tegevuste puhul arvestada järgmist:

Üks ja sama inimene võib aruandeaastal saada mitut erinevat teenust.

Iga inimest tuleb näidata kõigi nende teenuste all, mida ta aruandeaasta jooksul sai.

Iga teenuse all tuleb sama inimest näidata ainult üks kord, olenemata sellest, kas ta sai nimetatud teenust üks või mitu korda või osales aasta jooksul selle teenuse raames mitmes erinevas tegevuses.

Rida 01 – kohanemis- ja toimetulekutreening – inimese igapäevaelu oskuste arendamine, inimese toetamine sotsiaalsete suhete loomisel ja arendamisel.

Rida 02 – tegevusteraapia – eesmärgipäraste tegevuste kasutamine inimestega, kellel on piirangud somaatilise haiguse või trauma, psühhosotsiaalse või arenguhäire, õpiraskuste, vaesuse, kultuurierinevuste või kõrge ea tõttu, et suurendada nende iseseisvust, ennetada puude tekkimist või süvenemist ja säilitada tervist.

Rida 03 – loovteraapia – loomingulise tegevuse ja kunstimeediate rakendamine selgelt kindlaks määratud kliendi-terapeudi suhtes, et saavutada kliendi tervislikust seisundist lähtuvaid terapeutilisi eesmärgi.

Rida 04 – soe toit päevakeskuses, külm toit päevakeskuses, soe toit koju, külm toit koju.

Rida 05 – sauna, duši, vanni kasutamine.

Rida 06 – pesu pesemine, kuivatamine, triikimine, muu pesumajateenusega seotud tegevus.

Rida 07 – juuksur, maniküür, pediküür, kosmeetik, muu; näidatakse ka kodus osutatud teenused.

Rida 08 –lastele päevase mängulise tegevuse ja järelevalve pakkumine / teenuse osutamine (v.a. lapsehoiuteenus).

NB!

- ***Kui muude kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatavate sotsiaalteenuste hulgas osutatakse ka lapsehoiuteenust sotsiaalhoolekande seaduse 11. jaotis tähenduses, siis neid lapsi selles aruandes ei näidata.***
- ***Kui päevakeskus osutab eakatele, dementsusega ja puudega inimestele päevahoiuteenust sotsiaalhoolekande seaduse § 20 lõike 1 ja selle seletuskirja tähenduses, siis esitab teenuse osutaja selle teenuse kohta eraldi aruande „Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus“ ning seda osa teenust kasutanutest selles aruandes ei näidata.***

Rida 09 – ravivõimlemine, k.a trenaažõõride kasutamine spetsialisti juhendamisel, massaaž, vererõhu mõõtmine, veresuhkru mõõtmine, muu (nt kaalumine).

Rida 10 – nõustamisteenused (v.a võlanõustamine)

Siia alla kuuluvad: õigusnõustamine – kliendi nõustamine tema huvidega seonduvates õigusvaldkondades küsimustes, selgituste andmine õigusaktide kohta, lepingute jm õigusdokumentide koostamine; esindamine õigusvaidlustes kohtu ja vahekohtu menetluses ja kohtuvälistes organites; sotsiaalnõustamine – teenus, mis on suunatud inimestele või perekonnale, kelle iseseisev toimetulek argielus on sotsiaalsete, majanduslike, tervislike või psühholoogiliste tegurite tagajärjel häirunud või häirumas. Teenuse osutamise käigus teavitatakse inimest või perekonda tema sotsiaalsetest õigustest, võimalikest sotsiaalteenustest ja -toetustest, otsitakse inimesega koostöös lahendusi tema sotsiaalmajandusliku funktsioneerimise ja seega iseseisva toimetulekuvõime parandamiseks; psühholoogiline nõustamine (sh perenõustamine) – nõustaja aitab kliendil lahti mõtestada probleemset olukorrad. Koos arutletakse võimalike põhjuste üle ning püütakse leida lahendusi, mis aitaksid saavutada parimaid võimalikke tulemusi selles olukorras. Nõustamise eesmärk on parandada inimeste heaolu, leevendada pingeid, lahendada kriise ja probleeme ning konflikte inimeste ja gruppide vahel, samuti edendada inimese iseseisvust probleemide lahendamisel.

Rida 11 – vaba aja sisustamisega seotud tegevused, millest olulisemad on: sportlik tegevus (liikumis- ja võimlemisrühmad, ujumine, trenaažõõride kasutamine (iseseisvalt jõusaalis), erinevad liikumismängud; kodundusringid (käsitöö-õmblus, aiandus-mesindus, kokandus); kunstiringid (kujutav kunst, luule ja kirjandus, laul ja muusika, tants, näitlemine); muu huvi- või klubiline tegevus, mis ei mahu ülaltoodud loetellu.

Rida 12 – keeleõpe, arvutiõpe (ei näidata arvuti kasutamist, mis kuulub infotehnoloogia kasutamise alla), muud koolitused (nt lilleseade jm). Siia kuulub ka õppimise toetamine (koolis käivate laste toetamine õppetükkide või koolis antud koduste ülesannete tegemisel); vanemluse toetamine (vanemlike oskuste õpetamine, vanemate rolli toetamine laste eest hoolitsemisel ja nende kasvatamisel. Vanemlus keskendub lapsevanema ja lapse vahelisele suhtlusele ning hõlmab õigusi ja kohustusi lapse arenguks ja eneseteostuseks).

Rida 13 – gruppitöö rakendamine inimese toimetuleku toetamiseks. Siia alla tuleb märkida nii eneseabigrupid (sarnaste probleemidega inimestele vastastikust tuge pakkuvad grupid) kui ka spetsialisti poolt juhitud tugi- ja arengugrupid.

Rida 14 – vestlusõhtud ja kohtumised, loengud ja infopäevad, näitused ja näitusmüügid, tähtpäevade tähistamine, kontserdid, palvetunnid, ühiskülastused, ekskursioonid ja väljasõidud, muud üritused.

Rida 15 – teenused, mida ei ole ülalloeletud teenuste hulgas (nt pisiremonditeenused, infotehnoloogia kasutamine, raamatukogu kasutamine, töösarnased tegevused).

Real 16 näidatakse aasta jooksul teenindatud inimeste arv (iga inimene üks kord).

Tabel 2. Sotsiaalteenuste kulud ja rahastamine

Kulutuste rahastaja

Isik – näidatakse vahetult inimeste endi poolt ja/või nende eest teiste pereliikmete või ülalpidamiskohustuslaste poolt makstud summad.

Kohalik omavalitsus – näidatakse summad, mis tasuti kohaliku omavalitsuse üksuste poolt.

Riik – näidatakse riiklikest projektidest, hasartmängumaksust ja muudest riiklikest allikatest saadud summad.

Muud allikad – näidatakse mitteriiklikest projektidest ja muudest allikatest saadud summad.

Tabel 3. Klientidega tegelevad põhitöötajad (töölepingu, töövõtulepingu, käsunduslepingu alusel või muu võlaõigusliku lepingu alusel) ja vabatahtlikud töötajad

Täidetud ametikohtade arv (veerg 1) – näidatakse ametikohal töötamise koormuse (töömahu) järgi aruandeaasta lõpu seisuga. Aruandeaasta lõpu seisuga peatatud töölepinguid (tööandja koosseisunimekirjas olevaid lapsehoolduspuhkusel või ajateenistuses viibijaid) ei arvestata.

Töötajate arv aasta lõpus (veerg 2) – näidatakse klientidega tegelevate füüsiliste isikute arv, olenemata sellest, kas inimene töötas täis- või osalise koormusega.

Veergudes 1 ja 2 arvestatakse nii töölepingu, töövõtulepingu, käsunduslepingu kui ka muu võlaõigusliku lepingu alusel töötavaid inimesi ja nende töökoormust aasta lõpu seisuga.

Rida 14 veerg 3 – näidatakse töötasu mittesaavate vabatahtlike töötajate arv aruandeaasta jooksul.